

märksa ohutum. Selleks, et midagi juhtuks, peab temperatuur palju kõrgemale tõusma.

Gaasiküte on jamavaba. Gaasi puhul on lihtne säilitada toas temperatuuri. Õitse temperatuuri saab reguleerida madalaks. Samuti päeval, kui elanikud on tööl ja koolis, ei pea kodus temperatuuri 22 kraadi peal hoidma. Samas näiteks talvel kaheks nädalaks puhkusele sõites kütab automaatika kodu etteantud temperatuurinäiduni edasi ning ei pea niiskeks tõmbuva kodu ja külmuvate toalilidele pärast muretsema. Gaasikatla reguleerimine käib nupuvajutusega, hooldada on seda vaja kord aastas.

“Gaasiküte on jamavaba,” sõnab Andrus Horm, kuid nendib, et selle küttevõimsi puhul on probleemiks maine. “See tundub justkui midagi ohtlikku. Kuid oluline on see, et on ametlik järelevaataja, kes sellega tegeleb.” Teine probleem on olnud gaasi hind ning kolmandaks mainib Horm kvaliteeti. “Vedelgaasi puhul on oluline süveneda, kelle käest seda osta,” hoiatab Horm.

Maagaasi miinuseks on see, et kui pole trassi, siis pole ka kütet. Alexela grupi kommunikatsioonijuht Norbert Kaareste nendib, et Eestis on palju uusarendusi, kuhu maagaasi põhitrass ei ulatu. “Praegu, kui majaostjal on valida kahe krunodi vahel, mis muidu on üsna sarnased, siis ei tehta otsust selle põhjal, kas on olemas gaasitrassi ühendus,” ütleb Kaareste. “Aga seda peaks vaatama. Gaasitrassi olemasolu võib 150 m² maja puhul küttekulud ligi 20 €/MW kohta kohe alla viia.” Maagaasi põhitrass kuulub Eleringile, põhitrassist viib klientideni läbi jaotustrasid gaasi 26 ettevõtet üle Eesti. Kaareste sõnutas on turg avatud, mistõttu on kõigil mõistlik võtta oma tänasele maagaasi tarnijale kõrvale konkurendi hinna pakumine. “Elektriturul vaatame ju iga aasta, kas meile pakutav elektrihind on turuhindadele vastav,” selgitas Norbert Kaareste.

Võimalusi veel. Rahakotile kõige säästlikum küttevõims on haluküte, millele teadlikumad paigaldavad lisaks õhksoojuspumba. Kaareste toob aga välja, et uuringutega on tõestatud negatiivne mõju tervisele ahjuküttega linnapiirkondades. Lisaks ei ole ahjuküte kuigivõrd mugav, ehkki see on romantiline.

“Puit on räpane, kui vaadata, mis korstnast tuleb puudu, õli või gaasi põletamisel. Gaasi puhul tuleb põhimõtteliselt ainult aur. Kogu orgaanika põleb ära seal,”

Ä Vördlus

LPG gaasiga kütmine on optimaalne

Kütteliikide kasutamise maksimum eeldusel, et aastane energiasuutlus on 20 MWh ja kasutusiga on 20 aastat. Hinnad Eesti küttevõimkonna ettevõtete kodulehtedelt seisuga 17.08.2015, ahjuküttem, pelletiküttem, õhk-, maa- ja elektriküttem MWh, gaasil 1000 m, õliküttem L ja LPG-i tonni hind.

	Õhksoojus	Ahjuküte	Maagaasiküte	Maaküte	LPG
Alginvesteering, €/MWh	3,25	13,75	18,25	25	19
Kütteväärtus, MWh	2,4-3,5	1,4	10,47	4	12,8
Kütuse hind, €/MWh	35,19	27,86	29,23	23,75	46,72
Hoolduskulud aastas, €	25	100	75	150	75
Hoolduskulud, €/MWh	1,25	5	3,75	7,5	3,75
Kokku küttem hind, €/MWh	39,69	46,61	51,23	56,25	69,47
Eritingimused	eeldab lisakütet	vajab ladustamisala	eeldab trassi	regulaarne hooldus	-

ALLIKAS: ALEXELA

Ä Tasub teada

Gaasiballooni saab kasutada nii matkal kui seadmetes

Vedelgaasiballoonid on kõrge energiasaldusega gaasiga täidetud surveanumad, mille käitlemisele ja kasutamisele on kehtestatud ranged ohutusnõuded.

Ohutu ühendamisega saab juhendeid järgides ka ise hakkama.

Transportida tuleb balloone püstiasendis, ventiilid ülispoole.

Gaasiballooni vedavat autot ei tohi jätta pikaks ajaks päikese kätte, sest ballooni kesta temperatuuri tõustes tõuseb ka gaasi surve balloonis (ohtlik on +40 C).

Vedelgaas võib põhjustada kummimvooliku ja plastiku enneaegset kulumist, seepärast tuleks lisatarvikute detailide seisukorda aeg-ajalt kontrollida.

Ise ei tohi remontida gaasiballooni ega selle ventiili. Lekkiv balloon tuleb ruumist kõrvaldada ja teatada päästeametile numbril 112.

Korteris võib olla ainult üks balloon mahuga 50 l või kaks ballooni mahuga 27 l.

Hoiustada tuleb balloone vertikaalselt, et vedelgaas väljuks balloonist gaasilisena.

Balloone ei tohi hoida tulekolde läheduses (ahi, pliit, kamin, leiliruumi küttekeha, kuuma gaasigrilli alaosas ega otsese päikese käes). Keldris vedelgaasi hoida ei tohi, sest gaas on õhust raskem, mistõttu koguneb põrandale ja madalamatesse kohtadesse ning võib plahvatada elektrilüliti sisse- või väljalülitamisel, suitsetamisel või lahise tule kasutamisel.

Tagavaraballoone tuleb hoida lukustatavates ja hästi ventileeritavates kohtades, mis asuvad eemal sokli ja keldrikorruuse ustest ja akendest, samuti kanalisesiooniakavüst.

mainib Kaareste. “Puidu puhul lisaks lämmastikdioksiidile ehk süsihappegaasile tekivad väevliühendid. Ja kes paneb käe südamele, et paneb ahju vaid puhast kuuva kasehalgu?”

“Samm edasi on gaasiküte, mis on Lääne-Euroopas levinuim küttelehendus. Kui krundile tuleb gaasitrass, siis pääseb see ka hinnalt võidule,” ütleb Kaareste ja nendib, et meil on gaas vene maiguga ja seetõttu on gaasimahu tarbimised langenud.

Mõistlik valik on maaküte, see on roheline küttevõims, mis hoiab igakuised kulud madalad. Samas nõuab see suurt alginvesteeringut ja õiget pinnast. Paesel pinnal ei ole kuhugi torusid kaevata, liivasel kuival krundil ei saa maast vajalikku soojust kätte. Tegemist on keerulise tehnilise süsteemiga, mis vajab kord aastas mootorite hooldust ning torustiku läbipesu.

Kui ei ole soovi nii kapitalimahukat investeeringut teha, siis võib valida pelletikütte. Sel juhul on samamoodi nagu gaasile üleminekul vaja paigaldada uus põletti. Samas vajab pelleti hoiustamine ruumi ning kollet on vaja suhteliselt tihedalt tuha puhastada.

Hinnaturul toimuvad muutused. “Sel aastal on gaasihinnad üle kolmandiku võrra langenud, futuuride põhjal saab ennustada, et hinnalangus kestab aastaid,” ütleb Kaareste. “Monopoolsele jõule on tekkinud alternatiivid: meil on Reola Gaas ja Eesti Energia, kes Eesti Gaasi kõrval toovad Eestisse gaasi Leedust LNG terminalist. Ka Alexela tahab Eestisse LNG terminali rajada, et tekiks kolmas suur alternatiiv torugaasile Värska jaamast, mis on seni ainus. Kui turg mitmekesisub, peaks see võtma ära senist retooikat, et gaas on monopoolne ja kohati kallis kütus. See on pikaajaliselt soodne ja stabiilne. Asjaolud on muutunud.”